

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. IV. Quædam alia circa Communionem inquiruntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

corporalia, vestes sacras, & alia hujusmodi in mortali existens tangit, ob reverentiam his rebus debitam. Contrarium tamen est probabilius: ita Sotus, Valentia, Bonacina d. 1. q. 3. p. 2. n. 6, & alii: hæc enim non videtur esse res gravis. Imo Bonacina num. 13, cum aliis affirmat excusari posse à mortali Sacerdotem, qui in mortali existens ipsam sanctissimam Eucharistiam ab uno altari ad aliud transferret: imo q. 5, punct. 2. n. 2. idem docet de laico sacro-santam Eucharistiam à terrâ elevante, licet sit in peccato mortali. Utrumque etiam docet Suarez disp. 72. sect. 4. §. Sed objicies.

X.

Quæres decimò: Positne Sacerdos non jejunus consecrare ad communicandum infirmum? Affirmat Major, imo addit posse etiam in fermentato id facere, & sine vestibus sacris, si necessitas urgeat, & dicendo sola verba consecrationis, idque sine integratitate sacrificii, seu conseruando solum panem. Idem quoad primum tenet Zanardus & Zambranus apud Layman, & probabile autum Filiuci tract. 4. cap. 8. num. 242. licet contrarium dicat esse probabilius: & in raro aliquo casu (puta si moribundus nullum aliud recipere possit sacramentum) ut probabile admittit Layman lib. 5. tract. 4. cap. 6. num. vigesimo-primo.

Rsp. tamen non posse. Quæres sententia est communis: ita Suarez tom. 3. disp. 68. sect. 5. Coninck q. 80. art. 8. Bonacina d. 4. q. 6. p. 2. num. 24. Azor lib. 10. c. 30. q. 2. Valentia tom. 4. d. 6. q. 8. p. 3. §. Quarto non tenentur, dicens contrariam sententiam esse omnino falsam, Henriquez lib. 9. c. 4. initio, & cap. 46. num. 1. Navarrus, Sotus, Sylvester, & alii.

Nec obstat quod opponunt aliqui, dari preceptum divinum communicandi in morte. In primis hoc negari non improbabiliter potest: deinde si esset, solum intelligitur quando convenienter potest; quod si non possit, excusat, modò ex parte suâ sit paratus. Alioqui & sine vestibus sacris, in fermentato, &c. posset quis id facere, quod omnes iam negant, & Valentia citatus ait esse paradoxum. Imo teneretur Sacerdos isthac facere qua affirmat Major. Tandem accedit consuetudo Ecclesiæ optima istiusmodi rerum interpres, ut benè Filiuci citatus.

XI.

Rsp. non posse. Quæres undecimò: An ad aliquem communicandum possit Sacerdos hostiæ suæ partem dare? Quæsto procedit quando ex devotione cupit quis communicare; moribundo enim posse Sacerdotem partem suæ hostiæ reservare diximus suprà cum Laymanno.

Iid. extra ensum nec citatus. Existimo itaque posse: ita Sylvester, Angelus, & alii, Henriquez lib. 8. c. 46. num. 2. Sa verbo Eucharistia, n. 15. Bonacina d. 4. q. 5. p. 1. n. 15. Diana tercia parte, tom. 4. ref. 34. Ratio est, quia hoc factò nihil vel integratati sacrificii, vel reverentie Sacramento debite detrahitur: nec etiam abs te videtur, ut qui Missæ assistunt, sicut spiritualis, ita & realis fructus siant particeps.

XII.

Rsp. in quibusdam causis posse. Quæres duodecimò: An Sacerdos non celebrans possit communicare seipsum? Rsp. Secluso periculo scandali posse, si nec ipse celebrare queat, nec alius Sacerdos adsit, à quo Eucharistiam recipiat: ita Suarez disp. 72. sect. 3. Coninck quæst. 83. art. 3. n. 25. Sa verbo Eucharistia, Bonacina d. 4. quæst. 5. punct. 1. num. 12. Diana R. P. Comptoni Theol. Scholast. Tom. II.

p. 3. tom. 4. ref. 48. Ratio est, quia Sacerdos est minister ordinarius hujus Sacramenti, nec illo hoc jure prohibitetur.

SECTIO QUARTA.

Quædam alia circa Communionem inquiruntur.

Quæres primò: An laicus possit in articulo mortis seipsum communicare in absentia Sacerdotis? Negat Bonacina d. 4. quæst. 5. p. 1. num. 6. Henriquez lib. 8. cap. 54. num. ultimo, & alii nonnulli.

Probabilius tamen est posse: ita Suarez d. 72. sect. 3. Coninck quæst. 82. articulo 3. num. 23. videatur vero Filiuci tract. 4. cap. 9. num. 285. Layman tr. 4. cap. 7. num. 5. Diana part. 3. tom. 4. ref. 47. Ratio est, tum quia nec id divino jure aut naturali prohibitus est, nec extat ullus canon, seu jus Ecclesiasticum in contrarium. Consuetudo denum Ecclesiæ non videtur cum ea obligatione & tanto rigore, in extremâ præsertim necessitate, recepta. Imo putò laicum in necessitate posse Eucharistiam ad alios deferre: ita Diana 3. parte, tom. 4. ref. 47. & propendere videtur Valentia t. 4. d. 6. q. 10. punct. 1. Suarez disp. 72. sect. 1. Layman t. 4. c. 7. n. 5.

Quæres secundò: An Sacerdos non jejunus possit administrare Eucharistiam, & an aliis digitis quam pollice & indice? Quod primum affirmat Suarez disp. 72. sect. 4. §. Sed objicies, Bonacina d. 4. quæst. 5. p. 2. n. 6. & alii communiter. Ratio est, quia nullo jure nec Divino, nec Ecclesiastico præcipitur contrarium.

Quoad secundum probabilius mihi videtur per se loquendo non licere aliis digitis quam pollice & indice Eucharistiam administrare: ita Bonacina citatus num. 10. id enim & consuetudo requirit & decentia.

Quæres tertio: An qui faccarum ante medium noctem in os immisit, ut paulatim illud deglutiat, possit communicare? Affirmat Tabiena, & unus aut alter ex Summis. Contraria tamen sententia est communis Doctorum, quam tenet Suarez disp. 68. sect. 4. Vasquez tom. 3. d. 211. c. 3. n. 13. Coninck quæst. 80. art. 8. num. 48. Bonacina d. 4. quæst. 6. punct. 2. n. 7. Filiuci tract. 4. cap. 8. n. 236. Diana parte 2. tract. 14. ref. 51. & alii.

Ratio est, nam cum ea intentione in os immittatur ut paulatim in stomachum transmittatur, quia videtur successiva illius manducatio: unde si post medium noctem aliquid illius in stomachum descenderit, impedit communionem. Alioquin, ut benè Diana citatus, si quis aliquamdiu ante medium noctem bolum cibi in os acciperet & tenuis dentibus in ore teneret usque ad medium noctem transfactam, & tunc deglutiret, posset communicare; quod nemo opinor dicet.

Quæres quartò: An in articulo mortis possit quis non jejunus communicare? Rsp. hoc efficiunt ut communicet licitum. Si commodè expectare nequeat ut communicet jejunus, posse communicare non jejunum: quod non de morte solum naturali verum est, sed etiam violentâ, ut si quis ad mortem esset damnatus: ita Suarez disp. 68. sect. 5. Tolet. lib. 2. c. 28. num. 6. Henriquez lib. 8. c. 50. Sa verbo Eucharistia, num. 2. Coninck quæst. 80. artic. 8. Layman

TOM. II.

Layman tract. 4. cap. 6. num. 20. Filluciustr. 4. cap. 8. num. 238. Bonacina d. 4. quæst. 6. p. 2. num. 22.

Conceditur
in jure ca-
nonico.

Ratio est, tum quia plurimi censent esse præceptum Divinum communicare in articulo mortis: tum quia hoc privilegium infirmo concessum est cap. *Sacramenta de Confess.* d. 2. Unde secundum omnes non oportet in morbo periculofo scrupulofum esse in hoc Sacramento infirmis administrando.

V.

Affirmant
passim The-
ologi.

Quæres quintò: An qui viaticum sumpsit non jejunus possit postea iterum communicare non jejonus? Negat Vasquez. Communis tamen sententia affirmit posse, ut post octo vel decem dies inquit Suarez disp. 68. sect. 5. post sex vel septem ait Layman tract. 4. cap. 6. num. 20. Filluciustr. 4. cap. 8. num. 238. Bonac. d. 4. q. 6. p. 2. n. 23. & alii.

Nullibi ha-
invenitur
prohibitum.

Ratio est, tum quia Concilium Constantiense dum hoc privilegium concessit infirmis, non restrinxit ad unicam tantum vicem, tum quia nimis grave videtur, si morbus ad aliquot menses duret, non posse postquam semel viaticum sumpsit toto illo tempore denuo communicare. Imo Layman citatus putat posse altero statim die communicare non jejunum si mors instare videatur, & ægrotus solitus sàpe communicare id valde desideret. Si autem varietas appareat in morbo, ait Suarez, posse citius iterum quam intra octo dies communicare non jejunum.

VI.

Probabilis
est non se-
nseri.

Quæres sextò: An qui paulò ante mortis periculum communicavit, teneatur tunc iterum communicare. Resp. Probabilis videri non teneri: ita Layman tract. 4. c. 5. n. 4. Unde, inquit ille, si infirmus tribus, octo, vel decem diebus antequam in mortis periculum incidat communicaverit, hortandus quidem est, ut iterum sacram Eucharistiam per modum viatici sumat, ad id tamen non obligatur, cum præceptum de Eucharistiâ ante mortem instantem sumendâ quoad substantiam impleverit. Alioqui si quis manè communicasset, deberet vespere eodem die iterum communicare, si vulneratus esset, aut

in morbum subitanum incidisset. Idem tener Diana p. 3. t. 4. ref. 40.

Quæres septimò: An musca per respirationem attracta, aut sanguis è capite defluens, & similia impedian communionem. Respondetur negati. Ratio est, quia non sumuntur per modum cibi aut potus: ita Suarez disput. 68. sect. 4. Bonacina d. 4. quæst. 6. punct. 2. num. sexto, Layman tract. 4. c. 6. n. 18. Filluciustr. 4. c. 8. num. 236. Quare hujusmodi non censentur violare jejunium, non solum Ecclesiasticum, sed nec naturale. Et idem est si dum os abluitur pauxillum aqua in stomachum prater intentionem defluit, id enim per modum salivæ trajicitur, & sic de aliis.

Quæres octavò: An qui nocte post duodecimam per unum horologium auditam comedit, possit sequente die communicare. Respondetur: Posse, si secundum alia horologia needum sit duodecima: ita Sanchez de Matrim. lib. 2. d. 41. f. num. 4. Diana tercia parte, tom. 4. ref. 36. licet Salas 1. 2. tract. 8. d. unica, sect. 25. num. 264. & alii nonnulli teneant contrarium.

Ratio est: quia in omni re licet sequi opinionem probabilem, cum ergo secundum unum aut alterum horologium needum sit duodecima, probabile est presentem diem needum esse finitum, nec sequentem inchoatum.

Quæres nondò: Quanto tempore post communionem licet cibum sumere? Respondetur: Licet conveniens sit post communionem aliquo tempore à communione cibo & potu abstineri, propter maiorem devotionem, majorēisque reverentiam Sacramenti, non tamen peccaret is, per se loquendo, qui statim post sumptus sacramentum Eucharistiam cibum lumeret: ita Sotus, Valentia tom. 4. d. 6. quæst. 8. p. 3. circa finem, Bonacina d. 4. q. 6. p. 2. n. 25. Layman tract. 4. cap. 6. num. 23. & Suarez disp. 68. sect. 4. fine. Ratio est, quia nullum extat hac dare præceptum, & si quod olim fuerit, inquit S. Thomas tertia parte, quæst. 80. art. 8. ad sextum, per contraria consuetudinem est abrogatum.

DISPV.